defensive fortifications of the city of Klaipėda. Under this layer lay a 17th–18th-century cultural layer (Fig. 1) with finds characteristic of economic and household human activities. The boundaries of this cultural layer end about 170 m from the city's defensive ditch. The remains of no contemporary development were discovered.

A 100 m² trench was excavated on the plot at Daržų St. 7. During the excavation, three development horizons dating to the late 16th – mid-18th centuries were distinguished on the plot. The earliest development was a wooden outbuilding that burned down in the early 17th century. The foundations in the second and third horizons probably belong to masonry buildings (Fig. 2). The first building was erected in the late 17th – early 18th century, and somewhat later (about the middle – second half of the 18th century) its reconstruction is traced within the span of the same building foundation. The building may have been demolished in the mid-20th century.

Three areas (a total of 231 m²) were excavated on the plot at Didžioji Vandens St. 18. A 2.3 m thick cultural layer, in which four development horizons were distinguished, was recorded at the excavation site. The first development dates to the late 16th – early 17th century. It is marked by the foundation of a framework building that was set on the ground surface: oak logs and large field stones. The remains of an outbuilding dating to the middle – second half of the 17th century (Fig. 3) and the cut bone and horn blanks scattered in its vicinity are attributed to the next horizon. The foundation of the SW wall of a building dating to the early 18th century is attributed to the third horizon (Fig. 4). It is field stone and brick foundation bound with clay that is characteristic of the foundations of half-timbered buildings. The latest development was discovered along the plot's boundary with Bažnyčių Street. This is a fragment of a small 19th-century building, which continues under Bažnyčių Street.

Three trenches (a total of 50 m²) were excavated on Šaltkalvių Street. The earliest traces of domestic activity are a wicker fence dating to the early 17th-century. Trenches 2 and 3 contained a wooden channel (Fig. 5), through which water was probably drained from the basements of the masonry buildings that stood on present-day Tiltų Street. In the 19th-century a masonry building was erected on Šaltkalvių Street and the courtyard paved with field stones.

Ieva Masiulienė

Sklypas Kurpių g. 3

BRIAI 2007–2008 m. vykdė archeologinius tyrinėjimus sklype Kurpių g. 3, kuris patenka į Klaipėdos senamiesčio teritoriją (NKVR unikalus kodas 27008). Sklypą sudaro kompleksas iš 2 pastatų su kiemeliais, kuris, matyt, susiformavo dar XVIII a., o XIX–XX a. ne kartą buvo rekonstruotas (1 pav.). Pagal komplekso rekonstrukcijos projektą buvo numatyta įrengti rūsius abiejuose pastatuose ir kiemelyje, todėl jų vietoje reikėjo atlikti archeologinius tyrinėjimus. Pirmuoju etapu 2007–2008 m. atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai greta didžiojo pastato, ištirti 8 šurfai (16 m²), o to paties pastato pusrūsiuose archeologinių tyrinėjimų metu buvo ištirtas apie 150 m² plotas. Kai kurie šių tyrimų duomenys skelbti ankstesnėje publikacijoje (*ATL 2007 metais*, V., 2008, p. 341–354). Paskutiniu

1 pav. 2007–2008 m. tyrinėtas sklypas Klaipėdos senamiestyje, Kurpių g 3. I. Masiulienės brėž.

Fig. 1. The plot excavated during 2007–2008 at Kurpių St. 3 in Klaipėda Old Town.

etapu 2008 m. kasinėjimai vyko mažojo namo viduje ir kiemelyje, buvo ištirtas apie 110 m^2 plotas.

Archeologinių tyrinėjimų metu pirmuoju etapu ištirti 3 pastatai, priklausę antram ir trečiam sklypams, o antrojo etapo metu ištirti 2 pastatai, stovėję pirmame sklype (sklypų numeracija sąlyginė) (2 pav.). Apibendrinant abiejų metų tyrinėjimus galima konstatuoti, kad visų pirma teritorijos panaudojimui įtakos turėjo gamtinės sąlygos. Archeologinių tyrinėjimų metu buvo užfiksuoti tvenkinio sluoksniai. Teritorijoje staigus pirminio reljefo nuolydis į PV pusę nuo H_{abs} -0,5 m iki H_{abs} -1,4 m užfiksuotas ties riba tarp pirmojo ir antrojo sklypo. Tuo tarpu pirmo sklypo ŠV dalyje paviršius nežymiai žemėja Kalvių gatvės link. Tokia sluoksnių stratigrafija aiškiai rodo, kad pirmame sklype yra buvusi tvenkinio pakrantė, o antrame ir trečiame sklypuose buvo formuojantis Danės deltai atsiradęs tvenkinys. Pirmiausia buvo užpilta dalis tvenkinio ir suformuotas antras sklypas, vėliau užstatyti pirmas ir trečias sklypai.

Antrame sklype gyvenamasis namas, remiantis M. Brazausko dendrochronologinių tyrimų išvadomis, pastatytas apie 1542 m. Specifinė gamtinė aplinka turėjo įtakos ne tik pastato konstrukcijoms, bet ir sklypo paruošimui statyboms. Visų pirma sausinant ir aukštinant pastato vietą atskirai buvo supilti žvyro ir smėlio sluoksniai. Apatinė gyvenamojo namo konstrukcija, kad nesėstų pastatas, suformuota iš į gruntą sukaltų beržo rąstelių bei suguldytų įvairių dydžių antrinio panaudojimo rąstų nuopjovų. Virš jų dėtos ąžuolinės

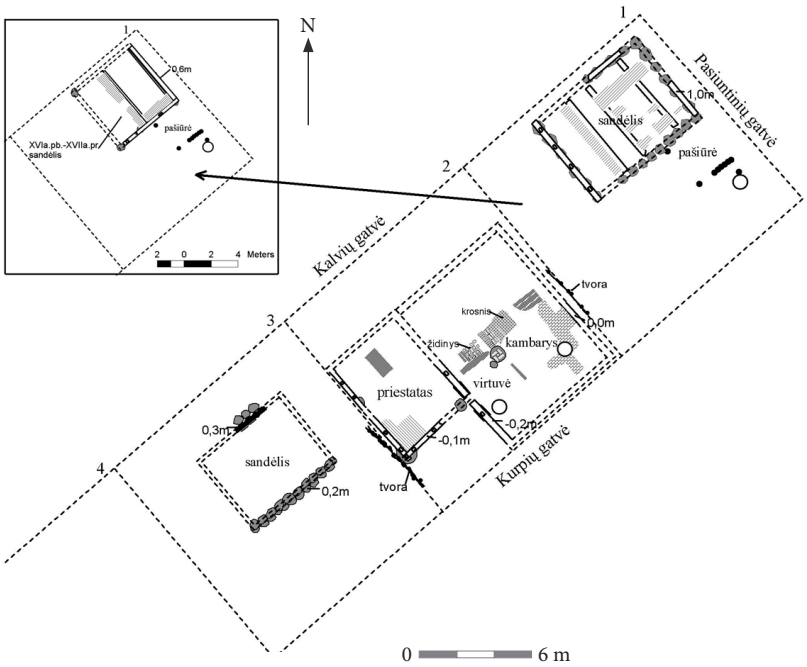

2 pav. XVI a. vidurio – XVII a. II pusės kvartalo sklypų užstatymas: 1 – pirmas sklypas – sandėlis datuojamas XVII a. pradžia – 1678 m., atskirai pavaizduotas sandėlis ir pašiūrė preliminariai datuojami XVI a. pabaiga – XVII a. pradžia; 2 – antras sklypas – gyvenamasis namas su priestatu datuojami 1542/1554 – 1678 m.; 3 – trečias sklypas – sandėlis preliminariai datuojamas XVI a. pabaiga / XVII a. pradžia – 1678 m. I. Masiulienės brėž.

Fig. 2. The development of the quarter's plots during the mid-15th – second half of the 17th centuries: 1 – the first plot: the warehouse dating to the early 17th century – 1678, the separately depicted warehouse and shed preliminarily dated to the late 16th – early 17th century; 2 – the second plot: the residential home with an addition that date to 1542/1554 – 1678; 3 – the third plot: the warehouse preliminarily dated to the late 16th / early 17th century – 1678.

kaladės (40x40x70 cm) ir visas pastato perimetras užpiltas hidroizoliacijai naudotu atvežtiniu pilko šlyno sluoksniu. 20x20 cm dydžio namo vainiko sijos guldytos ant kaladžių, atstojusių pamatus. Gyvenamojo namo plotis palei Kurpių gatvę buvo apie 8 m, o ilgis galėjo būti apie 9–10 m. Tikslūs gyvenamojo namo ir priestato dydžiai nenustatyti, kadangi gyvenamojo namo ir priestato ŠV sienos palenda po dabartinio pastato pamatais, o gyvenamojo namo PR dalis tęsiasi link Kurpių gatvės. Pastato sienos formuotos iš statramsčių, suleistų į karkasą kas 70–80 cm, o tarpai užpildyti moliu rištomis plytomis. Namo ŠR ir PV sienose buvo vitražiniai langai. Sprendžiant iš visų surinktų stiklo duženų, namo vitražiniai langai buvo pagaminti iš rombo ir trikampio formos žalsvo stiklo dalių, sujungtų švino rėmeliais. Kai kurie langai galėjo būti pagražinti ne tik užrašais ar piešiniais, bet ir kitokios formos stiklais. Namo stogas buvo dengtas čerpėmis. Greta pastato ir virš jo per gaisrą susiformavusiame sluoksnyje rasta nemažai plokštinių čerpių fragmentų.

Sprendžiant iš aptiktų liekanų, pastato pirmame aukšte galėjo būti 2, o gal 3 patalpos, kurias skyrė pertvaros. Archeologiškai ištirtos 2 patalpos. Vienoje buvo virtuvė, o kitoje – gyvenamasis kambarys. Virtuvę nuo kambario skyrė medinė pertvara. Ties pastato viduriu ant akmens iš plytų buvo sumūryta kvadrato formos kolona. Šios kapitalinės kolonos funkcija tikriausiai buvo susijusi su vidaus pertvarų ir perdangų konstrukcijomis, kas leidžia manyti, kad pastatas turėjo ir antrą aukštą. Šalia atramos, ties pastato viduriu atidengtas sistemiškai sudėtų plytų ir puspl yčių fragmentas, siejamas su židinio padu. Aptikto pado fragmento ilgis buvo apie 1,1 m, o plotis – apie 90 cm. Prie židinio pado ant šlyno buvo padėta plati lenta. Likusi patalpa išgrįsta nedideliais lauko akmenimis ir plytų nuolaužomis, arčiau židinio buvo plūkta molio asla. Virš jos surinkti gyvulių kaulai, žuvų ašakos, lazdyno riešutai ir buitinės keramikos fragmentai patvirtina, jog 2,5 m pločio patalpoje buvo ruošiamas valgis. Kitos patalpos, skirtos gyvenimui, plotis buvo 4 m. Kambario grindys vienur buvo išklotos ąžuolinėmis lentomis, kitur išgrįstos plytomis, atidengti puspl yčių, kai kur ir didelių 28x28 cm dydžio plytų grindų fragmentai. Patalpoje greta vidinės sienos stovėjo koklinė krosnis. Duomenų krosnies rekonstrukcijai atlikti turime nedaug. Išlikęs tik apardyto pado fragmentas bei greta surinkta nemažai dubeninių koklių duženų. Krosnies padas buvo sudėtas iš dviem eilėmis moliu rištų plytų. Sprendžiant pagal liekanas, krosnies kūryklos forma buvo stačiakampė – apie 1,2 m ilgio ir apie 1 m pločio. Greta pado surinkti skirtingos formos ir glazūros dubeniniai kokliai rodo, kad krosnis buvo sukomponuota iš įvairių koklių. Dalis koklių neglazūruoti, kiti padengti ruda, žalia ir gelsva glazūra, o dugnai puošti mažiau ar labiau išreikštais koncentriniais ratais. Visi šie kokliai preliminariai datuojami XVI a. I puse – viduriu.

Gyvenamojo namo vidaus drenažo sistema tipiška to laikotarpio Klaipėdos pastatams. Virtuvės ir kambario pakraščiuose ąžuolinės statinės buvo įkastos grindų lygyje. Statinių dendrochronologiniai tyrimai parodė, kad daugiau nei šimtą metų išstovėjusio namo drenažinė sistema buvo remontuojama, viena statinė datuojama 1597, kita – 1648 m.

Vėliau, apie 1554 m., prie gyvenamojo namo buvo pristatytas priestatas. Priestatas statytas ant niveliacinių ir hidroizoliacinių atskirai supiltų smėlio bei šlyno sluoksnių. Statinio 15x25 cm dydžio ąžuoliniai vainiko rąstai guldyti ant atskirų akmenų, sudėtų kampuose bei ties pastato viduriu. Priestato sienos formuotos iš statramsčių (10x15 cm), o konstrukcijos kampai sutvirtinti įžambiais 15x15 cm dydžio rąstais. Sienų tarpai tarp statramsčių išmūryti plytomis, o kaip rišamoji medžiaga naudotas molis. Priestato PR sienos plotis buvo apie 5 m, o PV sienos ilgis – maždaug 6 m. Priestato vidus vietomis išklotas lentomis, kitur tiesiog užpiltas medžio skiedrų ir atliekų sluoksniu. Pastato P kampe grindys buvo remontuojamos jas paaukštinant. Ant spygliuočių medienos lentinių grindų buvo sudėtos ąžuolinės grindys, o virš jų dar vėliau užpiltos medžio skiedros ir atliekos. Pastato ŠV dalyje, arčiau Kalvių gatvės, suguldyti pusrąsčiai ir lentos gali būti siejamos su įėjimu. Priestate, išskyrus grindis, kitų konstrukcijų neaptikta, todėl manoma, kad statinys buvo sandėlinės paskirties.

Pirmame sklype buvo aptiktos dviejų laikotarpių skirtingų pastatų liekanos. Ankstesnis pastatas statytas ant niveliacinio smėlio sluoksnio, kuriuo užpiltas rudos durpingos

žemės kultūrinis sluoksnis. Jame buvo rasta nemažai įvairių dirbinių fragmentų, patekusių čia kaip buitinės atliekos. Šis sluoksnis, remiantis radiniais, datuojamas XVI a. viduriu – pabaiga. Statinio ąžuolinio karkaso (apie 15x24 cm dydžio) kampai dėti ant akmenų. Sienos, matyt, formuotos iš statramsčių, nes fiksuotos tik išpjovos karkase (3 pav.). Kadangi pastato sienos buvo nuardytos, tai apie užpildą tarp statramsčių duomenų neturime. Pastate buvo medinės grindys, kurių lentos dėtos ant netašytų apie 18 cm skersmens rąstų su išpjautu ketvirčiu. Pastatas buvo apie 5x5,5 m dydžio. Vidaus įrengimas leidžia manyti, jog statinys buvo skirtas sandėliavimui. Preliminariai jis galėjo būti pastatytas XVI a. pabaigoje.

Greta aptarto pastato maždaug tuo pačiu laikotarpiu buvo pastatyta pašiūrė. Pastatėlio konstrukciją sudarė kampuose įkasti 20 cm skersmens rąstai bei PR pusėje atidengtas sienos iš sukaltų 9 rąstelių fragmentas. Statinys buvo apie 2,5x2 m dydžio. Pastatėlio aplinkoje ir viduje fiksuotas intensyviai mindytas sluoksnis su organika (medžio skiedros, samanos, šiaudai). Tai rodo, kad pašiūrėje buvo laikomi gyvuliai. Greta tvartelio, prie Pasiuntinių gatvės, buvo atidengtos apie 60 cm skersmens statinės, įkastos į smėlį, liekanos. Galbūt ši statinė buvo skirta gyvuliams girdyti arba naudota subėgti drenažiniam vandeniui.

Vėliau sklype pastatytas naujas, šiek tiek palei Kalvių gatvę platesnis pastatas (4 pav.). Šio statinio pamatai, nuardžius ankstesnio sandėlio sienas, dėti ant buvusio karkaso, kuris panaudotas kaip tam tikras rostverkas. Pamatų akmenys buvo sutvirtinti kalkių skiediniu ir plytomis, o ant jų guldytos ąžuolinės 15x16 cm dydžio sijos. Sienos formuotos iš statramsčių, sustatytų į karkasą kas 80 cm, o

3 pav. XVI a. pabaiga – XVII a. pradžia datuojamo pirmojo sklypo sandėlio karkaso ir grindų liekanos. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 3. The remains of the framework and floor of the late 16th – early 17th-century warehouse on the first plot.

4 pav. Pirmojo sklypo sandėlio, preliminariai datuojamo XVII a. pradžia – 1678 m., karkaso, grindų ir aptiktų statinių detalių liekanos. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 4. The remains of the framework, floor, and discovered structural elements of the first plot's warehouse that was preliminarily dated to the early 17th century – 1678.

tarpai užpildyti plytomis, rištomis galbūt kalkių skiediniu. PV sienoje buvo vitražinis langas, kadangi greta jos vienoje vietoje surinkta nemažai stiklo duženų. Pastato vidus buvo pa-

dalytas į dvi lygias 3,5x5,5 m dydžio patalpas, kurios atskirtos pertvara iš gulsčiai sutvirtintų lentų. Bendras statinio dydis buvo apie 5,5x7 m. Abiejų patalpų vidus buvo išklotas spygliuočių lentų grindimis, ant jų aptiktos kelių statinių liekanos. Vėliau pastatas buvo remontuojamas užpilant apirusias grindis smėliu ir išklojant naujomis spygliuočių medienos grindimis. Kadangi kol kas neatlikti medienos pavyzdžių dendrochronologiniai tyrimai, pagal radinius pastatą galima būtų datuoti nuo XVII a. pradžios iki 1678 m. Aptiktos statinių dalių liekanos leidžia manyti, jog pastatas buvo ūkinės paskirties, jame sandėliuotos prekės.

Trečiame kvartalo sklype aptiktos užstatymo liekanos gana fragmentiškos, todėl sunku daryti tikslesnes išvadas. Teritorijoje nuo XVI a. vidurio vykdyta ūkinė veikla. Paleobotaninių tyrimų rezultatai liudija, kad šioje vietoje iki užstatant buvo išmetamos buitinės atliekos, taip pat galėjo būti ir nedideli daržų ploteliai (makro liekanų tyrimus atliko dr. Dalia Kisielienė). Vėliau savininkai drėgną sklypą užpylė smėliu, atvežtu iš vandens telkinio pakrantės. Jame gausu gėlavandenių kriauklyčių liekanų, galbūt smėlis buvo atgabentas iš Naujosios Danės pakrantės. Pastatui priskiriami pamatai iš nesurištų lauko akmenų, sugulдytų 4 eilėmis smėlyje, ir 16x24 cm dydžio karkaso fragmentas, dėtas ant akmenų pamatų. Remiantis išlikusiomis pastato liekanomis, nustatytas apytikslis jo dydis – maždaug 5x6 m. Kaip buvo įrengtas pastato vidus, duomenų neturime. Pagal sluoksnių stratigrafiją statinio liekanas preliminariai galima būtų datuoti nuo XVI a. pabaigos arba XVII a. pradžios iki 1678 m. To paties laikotarpio kieme susiformavusio kultūrinio sluoksnio mėginiuose vyrauja grikių, rugių ir kanapių žiedadulkės, kurios čia galėjo patekti kartu su sandėliuoti atvežtais produktais (tyrimus vykdė dr. Miglė Stančikaitė). Taigi archeobotaninė medžiaga leidžia manyti, jog pastatas buvo skirtas sandėliavimui.

Abu pirmojo sklypo pastatai stovėjo prie Kalvių ir Pasiuntinių gatvių kampo, o likusioje dalyje buvo gana didelis ūkinis kiemas su gyvuliams laikyti skirtu pastatėliu. XVII a. atstumas tarp vėlesnio sandėlio ir antrojo sklypo gyvenamojo namo buvo apie 4,5 m, o atstumas iki Kurpių gatvės – maždaug 6 m. Antrojo sklypo didžiąją dalį užėmė gyvenamasis namas su priestatu, o kiemeliams liko tik nedideli ploteliai prie gatvių. Greta priestato, atitraukto 5 m nuo Kurpių gatvės, aptikti apie 4,5 m pločio vieno kiemelio sluoksniai, kitas pailgas kiemelis galėjo būti Kalvių gatvės pusėje. Aptarti pirmojo ir antrojo sklypų užstatymai leidžia manyti, kad gyvenamasis namas su priestatu ir sandėlis su pašiūre priklausė tam pačiam savininkui. Sudvigubintų sklypų aptikta ir kituose Klaipėdos senamiesčio kvartaluose. Matyt, tokių sudvigubintų sklypų savininkai buvo turtingesni miestiečiai. Trečiame sklype sandėlinės paskirties pastatas buvo pastatytas taip pat prie Kalvių gatvės, o teritorijoje tarp pastato ir Kurpių gatvės buvo gana didelis ūkinis kiemas. Tyrinėto kvartalo užstatymas sudegė per 1678 m. gaisrą, kuris prasidėjo nuo Vitės ir Krūmamiesčio priemiesčių ir vėliau persimetė į senamiestį. Tikslių duomenų, kada buvo visiškai atstatytas kvartalas, neturime, tačiau preliminariai tai turėjo įvykti XVIII a. pradžioje – II pusėje.

Archeologinių tyrinėjimų pirmojo ir antrojo etapų metu buvo surinkti keli tūkstančiai radinių, didžioji jų dalis datuojama XVI a. viduriu – XVII a. pabaiga. Kai kurie pirmojo etapo radiniai aprašyti ankstesnėje publikaci-

joje (*ATL 2007 metais*, V., 2008, p. 348–350). 2008 m. archeologinės medžiagos gausiausią dalį taip pat sudaro buitinė keramika: puodų, keptuvių ant kojelių, dubenų, lėkščių fragmentai. Vienas sveikas puodas buvo aptiktas pirmojo sklypo XVI a. pabaigos – XVII a. pradžios sandėlyje, įstrigęs tarp grindų lentų (5 pav.). Didžioji dalis keraminių indų buvo pagaminti vietinių amatininkų, išskyrus kai kurias importuotas lėkštes. Taip pat reikėtų išskirti keraminius dangčius, kurių fragmentai surinkti pirmojo sklypo kultūriniuose sluoksniuose. Dangčiai buvo įvairiai dekoruoti štampuotu ornamentu (6 pav.). Panašiai dekoruotų dangčių keli fragmentai buvo aptikti kitose Klaipėdos senamiesčio vietose. Pirmame sklype tarp įvairių buitinių atliekų surinkta peilių, jų geležčių ar kriaunų fragmentų. Vieno peilio kriauna puošta vario lydinio zoomorfine detale (7 pav.), kitų peilių kriaunos buvo iš medžio ar kaulo. Pirmame sklype XVI a. vidurio – pabaigos kultūriniame sluoksnyje buvo aptiktos 2 vario ir sidabro lydinio monetos. Tai laisvojo Rygos miesto 1571 m. (8:1 pav.) ir 157(5?) m. šilingai (8:2 pav.) (monetas identifikavo LNM numizmatas Eduardas Remecas). Tame pačiame sluoksnyje rasta audinio ritinio švininė plomba, kurios vienoje pusėje įspaustas gamintojo ženklas (kol kas neidentifikuotas), o kitoje – „F“ raidė, kuri reiškė brokuotą audinį (8:3 pav.). Netoliese atrastas dar vienas vertingas radinys – deformuota svarstyklių lėkštutė iš vario, cinko ir švino metalų lydinio (9 pav.). Greta XVII a. pradžios – 1678 m. sandėlio aptikta taupyklė, kuri galėjo būti rakinama (10 pav.). XVI a. vidurio – pabaigos kultūriniame sluoksnyje rastas cilindrinės spynos raktas, remiantis pirminiais tyrimais, pagamintas iš „paketinės žaliavos“ (geležies ir vario metalų lakštų plakiravimas) (11:1 pav.).

0 6 cm

5 pav. XVI a. pabaigos – XVII a. pradžios puodas. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 5. A late 16th – early 17th-century pot.

0 6 cm

6 pav. Štampais dekoruotų dangčių fragmentai, XVI a. vidurys – II pusė. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 6. Fragments of a stamp-decorated lid, middle – second half of the 16th century.

0 4 cm

7 pav. Peilis, XVI a. vidurys – pabaiga. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 7. A knife, middle – late 16th century.

XVII a. pradžios – 1678 m. kultūriniame sluoksnyje aptiktas knygos viršelio apkalas (?) iš vario, cinko ir švino metalų lydinio (11:2 pav.). Ankstyviausiame kultūriniame sluoksnyje buvo ap-

8 pav. Monetos ir plomba: 1 – laisvojo Rygos miesto 1571 m. šilingas; 2 – laisvojo Rygos miesto 157(5?) m. šilingas; 3 – audinio ritinio švininė plomba, XVI a. vidurys – pabaiga. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 8. Coins and a seal: 1 – a 1571 Rīga free city shilling; 2 – a 157(5?) Rīga free city shilling; 3 – a lead seal from a roll of cloth, middle – late 16th century.

9 pav. Žalvarinė svarstyklių lėkštutė, XVI a. vidurys – pabaiga. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 9. A bronze weighing plate, middle – late 16th century.

tikti 3 stiklo rutuliukai, anot Povilo Blaževičiaus, du iš jų galėjo būti žaidimo rutuliukai (12:1, 2 pav.). Kultūriniuose sluoksniuose surinkta nemažai aprangos liekanų: batų bei vilnonių, šilkinių audinių rūbų fragmentų ar kitų detalių (13–14 pav.). Taip pat tyrinėjimų metu buvo aptikta ir kitų buities apyvokos daiktų, statybinės keramikos, koklių, batų ir rūbų liekanų, geležinių dirbinių ar įrankių. Šiuo metu dalis radinių konservuojami LDM GRC (darbus vykdo Sandra Satkūnaitė). Taip pat atliekama kai kurių dirbinių cheminė kokybinė analizė (tyrimus vykdo dr. Laima Grybauskaitė). Archeologinių tyrinėjimų metu buvo paimti iš įvairių vietų kultūrinių ir natūraliai susiformavusių sluoksnių mėginiai ir perduoti į GGI. Paleobotaninius makro ir mikro tyrimus atlieka dr. D. Kisielienė ir dr. M. Stančikaitė. Gausi kaulinė medžiaga, surinkta visuose kultūriniuose sluoksniuose, buvo perduota į LVA (tyrimus atliko dr. Linas Daugnora). Paskutinio etapo kaulinės medžiagos tyrimus vykdo dr. Giedrė Piličiauskienė. Tyrinėjimų metu buvo nupjauti medienos pavyzdžiai iš pastatų konstrukcijų, grindų, įvairių statinių liekanų. Kelios dešimtys medienos pavyzdžių perduoti dendrochronologiniams tyrimams, kuriuos atlieka Mindaugas Brazauskas.

Pastarųjų metų archeologiniai tyrinėjimai sklype prie Kurpių gatvės suteikė vertingų duomenų Klaipėdos topografijai, urbanistinei raidai ir miestiečių gyvensenai tirti.

The plot at Kurpių St. 3

During 2007–2008 an excavation (about 176 m^2) (Fig. 2) was conducted on the plot at Kurpių St. 3 in Klaipėda Old Town (Fig. 1). On

the basis of the archaeological data, the preliminary analysis of the finds, and dendrochronological tests, it is possible to summarise the development of the quarter at Kurpių St. 3.

The area was damp prior to the formation of the plots. Flood layers that arose during the process of the formation of the Danė delta were discovered in the first and second plots. After filling in part of the lake, the second plot was formed first and a residential home with an addition, which both date to 1542/1554 – 1678, erected on it. The first and third plots were developed later. Two non-contemporary outbuildings were discovered on the first plot. The earliest warehouse dates to the late 16th – early 17th century (Fig. 3) while the second to the early 17th century – 1678 (Fig. 4). An animal shed was erected on the same plot in about the late 16th century. A warehouse building dating to the late 16th / early 17th century – 1678 also stood on the third plot. The façades of the buildings in all three plots were oriented towards Kalvių Steet, while the courtyards were on Kurpių Street. The quarter's buildings burned down during the 1678 fire, the remains of which were discovered everywhere in the excavated area.

Several thousand finds were collected during the excavation (Figs. 5–13). The spectrum of mid-16th – late 17th-century finds is very broad: household items, the remains of human apparel, stove tiles, structural ceramics, iron artefacts, and iron tools.

13 pav. Drabužio susegimui naudotas kabliukas, XVI a. vidurys – pabaiga (1); skirstiklis (?), XVI a. vidurys – pabaiga (2). I. Masiulienės nuotr.

Fig. 13. Hook used for fastening clothing, middle – late 16th century (1); a distributor (?), middle – late 16th century (2).

10 pav. Žalvarinė taupyklė, XVII a. pradžia – 1678 m. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 10. A bronze coin bank, early 17th century – 1678.

11 pav. Cilindrinės spynos raktas, XVI a. vidurys – pabaiga (1) ir knygos viršelio apkalas (?), XVII a. pradžia – 1678 m. (2). I. Masiulienės nuotr.

Fig. 11. A key from a cylindrical lock, middle – late 16th century (1) and a metal book cover fitting (?), early 17th century – 1678 (2).

12 pav. Stiklo rutuliukai, XVI a. vidurys – pabaiga. I. Masiulienės nuotr.

Fig. 12. Glass marbles, middle – late 16th century.

